

ماهنامه علمى پژوهشى

مهندسی مکانیک مدرس

مطالعه عددي پديده انتقال حرارت توام در يك جريان واكنشي

^{3} صابر پیلوا ^{1} ، کیومرث مظاهری ^{*2} ، هادی پاسدارشهری

- 1 دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه تربیت مدرس، تهران
  - 2- استاد، دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه تربیت مدرس، تهران
  - 3- استادیار، دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه تربیت مدرس، تهران
  - * تهران، صندوق پستى 111-14155، kiumars@modares.ac.ir

چکیده

اطلاعات مقاله ج

انتقال حرارت توام یکی از جنبههای مهم در تبدیل انرژی است و نقش بسزایی در میزان راندمان حرارتی و مصرف سوخت محفظه احتراق دارد. در کار حاضر مدلی دو بعدی برای یک جریان واکنشی آرام با محاسبه معادلات انتقال جرم، ممنتم، انرژی و گونهها ارائه شده است. برای شبیه سازی عددی، حلگری در نرمافزار متن باز اپن فوم توسعه داده شده است. این حلگر قادر است تا رفتار فرآیندهای واکنشی و انتقالی در سیال، انتقال حرارت هدایتی در جامد و تشعشع از سطوح جانبی را جهت تاثیر انتقال حرارت توام پیش بینی کند. در این حلگر برای تحلیل و بررسی عددی انتقال حرارت توام از روش کوپل و جهت پیوستگی دما و شار حرارتی بر روی سطح مشترک بین سیال و جامد، شرط مرزی اعمال می شود. صحت سنجی حلگر ایجاد شده با استفاده از دادههای تجربی نمونه آزمایشگاهی مشعل شانه عسلی صورت پذیرفته است. نتایج نشان می دهد که مقایسه حل عددی و دادههای تجربی از مطابقت خوبی بر خوردار است. بررسی نتایج بدست آمده نشان می دهد که مطالعه پارامتری شامل تغییر شرایط ورودی سیال و همچنین ابعاد هندسه در برهم کنش انتقال حرارت توام و محل آزاد شدن انرژی حاصل از احتراق موثر می باشد. با افزایش نسبتهمارزی، این محل به سمت ورودی حرکت می کند. افزایش طول جامد و ضخامت آن باعث کاهش طول ناحیه پیش گرمایش نیز می شود.

مقاله پژوهشی کامل دریافت: 15 آذر 1394 پذیرش: 09 دی 1394 ارائه در سایت: 03 بهمن 1394 انتقال حرارت توام حلگر اپنفوم روش کوپل مشعل شانه عسلی

Numerical study of conjugate heat transfer phenomena in a reacting flow

Saber Pilva, Kiumars Mazaheri*, Hadi Pasdarshahri

Department of Mechanical Engineering, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran * P.O.B. 14115-111, Tehran, Iran, kiumars@modares.ac.ir

ARTICLE INFORMATION

Original Research Paper Received 06 December 2015 Accepted 30 December 2015 Available Online 23 January 2016

Keywords: Conjugate heat transfer Solver OpenFOAM coupled method honeycomb burner

ABSTRACT

Conjugate heat transfer is one of the most important aspects of energy conversion and plays an important role in the thermal efficiency and fuel consumption of chambers. In the present work, a two-dimensional model for reacting flow is presented to calculate transport equations of mass, momentum, energy and species. A new solver is developed for the open-source OpenFOAM software. This new solver is able to predict the conjugate heat transfer effects of reactions and transport processes in fluid and heat conduction in solid as well as radiation in surrounding surface. The coupled method is used and the continuity of temperature and heat flux on the fluid and solid interface is applied in order to analyze conjugate heat transfer through boundary conditions. Experimental data of honeycomb burner is used to validate the new solver. Numerical results are in good agreement with the experimental data. The results show that change of fluid inlet condition and geometry dimensions affect the interaction of conjugate heat transfer and location of released heat of combustion. The location of flame is moved toward outlet as the inlet velocity is increased and toward inlet as the equilibrium ratio is increased. Increasing the length and thickness of solid reduces the preheated area as well.

جابجایی در سیال به طور همزمان در یک سطح مشترک منتقل میشود. این پدیده کاربرد فراوانی در صنایع مختلف از قبیل مشعل متخلخل [3]، مبدل حرارتی، میکرو برنرها [4]، بویلرهای نیروگاهی [2] و کورههای پتروشیمی [5] دارد. در محفظه احتراق انتقال حرارت توام نقش کلیدی در مباحث بهینهسازی و مصرف سوخت دارد. به طور مثال در کورههای پتروشیمی انرژی گرمایی از محفظه احتراق به سیال فرآیندی که در رآکتور جریان دارند، منتقل میشود. انتقال حرارت از جریان احتراقی به واسطه هدایت به دیوارههای درونی رآکتور منتقل میشود. در سطح مشترک رآکتور با محفظه احتراق پدیده انتقال حرارت توام رخ می دهد [6]. جنس و خواص جداره جامد احتراق پدیده انتقال حرارت توام رخ می دهد [6]. جنس و خواص جداره جامد

1-مقدمه

در بسیاری از فرآیندها انتقال حرارت از یک جریان دما بالا به دیوارههای جامد جهت گرم کردن سیال عامل دیگر و یا سرد کردن سطح جامد بسیار مهم میباشد، به طوریکه بسیاری از تجهیزات با همین هدف طراحی و ساخته میشوند [1]. تعامل بین انتقال حرارت هدایتی با یک جریان سیال در سطح جامد را انتقال حرارت توام ¹ میگویند [2]. فیزیک انتقال حرارت توام بدین صورت است که گرما از طریق مکانیزم هدایت در جامد و توسط مکانیزم

¹⁻ Conjugate heat transfer

یکی از پارامترهای تاثیرگذار در میزان انتقال شار حرارتی به داخل رآکتور میباشد که رابطه مستقیم با مقدار مصرف سوخت نیز دارد.

تعیین شرایط بهینه برای خواص توموفیزیکی جدارهها در تجهیزات صنعتی به دلیل انتقال حرارت پیچیده گازهای دما بالا با سطوح جامد به صورت آزمایشگاهی کار بسیار پرهزینه و دشواری میباشد. شبیهسازی عددی انتقال حرارت توام براساس دینامیک سیالات محاسباتی ^{1} می تواند در دستیابی به شرایط عملکرد بهینه مفید واقع شود. بنابراین می توان پارامترهای موثر بر این پدیده را تعیین و آنها را مورد بحث و بررسی قرار داد.

جهت تحلیل و مدلسازی عددی انتقال حرارت توام روشهای گوناگونی وجود دارد که اکثرا برای پدیدههای پایا توسعه داده شدهاند [7]. دو روش اصلی برای حل مسئله انتقال حرارت توام وجود دارد که براساس چگونگی ایجاد پیوستگی دما و شار بر روی دیوار بین سیال و جامد بیان میشوند [8]. در روش اول، تمامی معادلات حاکم در سیال و جامد در یک سیستم واحد حل می شوند. این روش به عنوان روش توام ^{2} شناخته میشود که از نظر محاسباتی بسیار پرهزینه می باشد. زیرا به منظور ایجاد پیوستگی دما و شار حرارتی در سطح مشترک سیال و جامد نیاز است که از شبکهبندی بسیار بری استفاده شود. در این حالت معادلات سیال و جامد با دیدگاه عددی مشابهی حل میشوند. در روش دوم معادله بقای انرژی برای جریان سیال و دیواره جامد به صورت مجزا حل می شود و کوپلینگ حرارتی از طریق شرط مرزی در سطح مشترک انجام میشود. در این روش برای حل میدان سیال و جامد میتوان از روشهای مختلف عددی استفاده کرد. سپس با استفاده از یک حلقه تکرار، پیوستگی شار حرارتی و دما در سطح مشترک برقرار می یک حلقه تکرار، پیوستگی شار حرارتی و دما در سطح مشترک برقرار می

حل عددی انتقال حرارت توام در تحقیقات بسیاری از پژوهشگران قرار گرفته شده است. در ادامه به چند مورد از کارهای انجام شده با توجه به روشهای ذکر شده در بالا و کاربرد این پدیده در صنعت اشاره میشود. هانگ و چانگ در سال 2003 به مطالعه عددی جریان توربولانسی و انتقال حرارت توام در یک لوله متحدالمرکز با حرکت سطوح داخلی آن پرداختند. آنها از دیدگاه اول برای حل عددی انتقال حرارت توام بهره بردند و با بررسی پارامتری در آن توانستند میزان انتقال حرارت بین جامد و سیال را به خوبی پیشبینی کنند [9]. دوچاین و همکارانش در سال 2009 فرآیند انتقال حرارت توام و جریان مغشوش را با استفاده از روش گردابههای بزرگ در توربین گاز شبیه سازی نمودند. آنها به منظور ارزیابی دقیق اثرات متقابل بین شعله و دیوار از روش توام بهره گرفتند و به بالا بودن زمان شبیهسازی با این روش اذعان داشتند. آنها با ارائه یک مدل توانستند حالت بهینهای را جهت طراحی توربین گاز ایجاد کنند [10]. چنگ و همکارانش در سال 2011 به حل عددی انتقال حرارت توام در کوره ذوبآهن پرداختند. آنها با بهرهگیری از روش کوپل کوره ذوبآهن را با تغییر ضخامت دیوار نسوز شبیهسازی نموده و توانستند به مقدار بهینهای از دما در سطح دیوار و کاهش اتلاف حرارتی دست یابند [11]. پلامی و همکارانش در سال 2012 به ارزیابی عملکرد مبدل حرارتی در کوره دوار ذوبآهن پرداختند. آنها جریانهای گرم و سرد درون مبدل را شبیهسازی و انتقال حرارت در سطح مشترک سیال و جامد را با روش کوپل مدل نموده و به تحلیل آن در میزان راندمان حرارتی کوره يرداختند [12].

با توجه به تحقیقات انجام شده درک درست از فیزیک پدیده انتقال حرارت توام می تواند در بهینه سازی تجهیزات صنعتی مفید باشد. در پژوهش حاضر به بررسی عددی این پدیده در یک مسئله معیار و همچنین مطالعه پارامتری آن برای فهم فرآیندهای فیزیکی پرداخته شده است. بررسیهای انجام شده نشان می دهد نرمافزار متن باز ^{4} اپن فوم ^{5} با توجه به ویژگیهای منحصر به فردش بستری مناسب برای شبیهسازی این فرآیند میباشد. برای این کار حلگری در این نرمافزار توسعه داده شده است. در این حلگر برای حل عددی فرآیند انتقال حرارت توام، روش کوپل اعمال شده است. در راستای اهداف کار حاضر مدلی برای انتقال حرارت توام در یک هندسه ساده ارائه شده که هدف اصلی در آن در وهله اول صحتسنجی حلگر ایجاد شده در اپن فوم و سپس مطالعه پارامتری برای اطمینان از رفتار حلگر در شرایط کارکردی مختلف و همچنین درک صحیحی از پدیدههای فیزیکی رخ داده می باشد. مسئله حاضر یک نمونه آزمایشگاهی است که مین و شین در سال 1989 مطالعه آزمایشگاهی آن را انجام دادهاند و از نتایج آن برای اعتبارسنجی استفاده می شود [13]. میدان محاسباتی این مسئله یک کانال دوبعدی به همراه دو جامد غیر رسانای موازی است که ورودی آن مخلوط پیش آمیخته یرویان و هوا میباشد.

2-معادلات حاكم

معادلات حاکم برای شبیهسازی فرآیند احتراق پیشآمیخته و انتقال حرارت توام بین یک جریان واکنشی و جامد شامل بقای جرم، بقای مومنتم، بقای انرژی و بقای گونهها به همراه معادله گاز کامل میباشد. برای محاسبات جریان با چگالی متغیر از روش متوسطگیری جرمی استفاده شده است. شکل متوسطگیری شده معادلات حاکم طی روابط (1) تا (5) میباشد. (علامت "~" نشاندهنده ی متوسطگیری جرمی و علامت "-" نشاندهنده متوسطگیری زمانی است [14].

🥕 بقای جرم

$$\frac{\partial(\bar{\rho})}{\partial t} + \frac{\partial}{\partial x_i} (\bar{\rho} \tilde{u}_j) = 0 \tag{1}$$

🗡 بقای مومنتم

$$\frac{\partial(\bar{\rho}\tilde{u}_i)}{\partial t} + \frac{\partial}{\partial x_i}(\bar{\rho}\tilde{u}_i\tilde{u}_j) = -\frac{\partial\bar{p}}{\partial x_j} + \frac{\partial}{\partial x_i}\left[\mu\left(\frac{\partial\tilde{u}_i}{\partial x_j} + \frac{\partial\tilde{u}_j}{\partial x_i}\right)\right]$$
(2)

🥕 معادله انرژی

$$\frac{\partial \left(\bar{\rho}\tilde{h}_{s}\right)}{\partial t} + \frac{\partial}{\partial x_{i}}\left(\bar{\rho}\tilde{u}_{i}\tilde{h}_{s}\right) = \frac{D\bar{p}}{Dt} + \frac{\partial}{\partial x_{i}}\left(\bar{\rho}\alpha\frac{\partial\tilde{h}_{s}}{\partial x_{i}}\right) + \dot{\omega}_{T} \tag{3}$$

$$\frac{D\bar{p}}{Dt} = \frac{\partial\bar{p}}{\partial t} + \tilde{u}_i \frac{\partial\bar{p}}{\partial x_i} + \tilde{u}_j \frac{\partial\bar{p}}{\partial x_i}$$
(4)

معادله بقای جرم برای گونه kام

$$\frac{\partial}{\partial t} \left(\bar{\rho} \tilde{Y}_k \right) + \frac{\partial}{\partial x_i} \left(\bar{\rho} \tilde{u}_i \tilde{Y}_k \right) = -\frac{\partial}{\partial x_i} \left[\bar{\rho} V_i \frac{\partial \tilde{Y}_k}{\partial x_i} \right] + \bar{\omega}_k \tag{5}$$

در روابط (1) تا (5)، $\bar{\rho}$ دانسیته، $\tilde{u}$ بردار سرعت، $\bar{p}$ فشار، μ ویسکوزیته دینامیکی، $\tilde{h}_s$ آنتالپی محسوس، μ ضریب نفوذ حرارتی مولکولی، $\tilde{h}_s$ نرخ متوسط گرمای حاصل از احتراق، $\tilde{Y}_k$ کسر جرمی گونه μ ام، μ بردار سرعت نفوذی و μ نرخ متوسط واکنش گونه μ ام میباشد.

¹⁻ Computational Fluid Dynamics

²⁻ Conjugate method

³⁻ Couple method

⁴⁻ Open-source

⁵⁻ openFOAM

2-1- مدل احتراقي

در جریان احتراقی آرام، برای محاسبه نرخ متوسط تولید یا مصرف گونه M در اثر واکنشها از مدل سینتیک آرنیوسی استفاده شده است. این مدل برای جریانهای آرام از دقت مناسبی برخوردار است. با فرض یک سیستم شیمیایی با M گونه و M واکنش را می توان به صورت واکنش شیمیایی زیر نشان داد:

$$\sum_{k=1}^{N} \nu'_{kj} \, \mathcal{S}_k = \sum_{k=1}^{N} \nu''_{kj} \, \mathcal{S}_k \qquad k = 1, N \quad j = 1, M \tag{6}$$

که در آن S_k نشانگر گونه k می الم و v'_{kj} و v'_{kj} فرایب مولی استوکیومتری گونه k می الم در واکنش k می باشد. با توجه با معادله بالا نرخ مصرف یا تولید گونه k به صورت زیر محاسبه می شود :

$$\dot{\omega}_k = \frac{d[X_k]}{dt} = \sum_{i=1}^M \nu_{kj} RR_j$$
 (فا-7)

$$v_{kj} = v_{kj}^{"} - v_{kj}^{'}$$
 (...-7)

$$RR_{j} = k_{fj} \prod_{j=1}^{N} [X_{k}]^{\nu'_{kj}} - k_{rj} \prod_{j=1}^{N} [X_{k}]^{\nu''_{kj}}$$
 (\zeta -7)

$$[X_k] = \frac{\rho Y_k^{\kappa = 1}}{MW_k} \tag{3-7}$$

در روابط بالا MW_k جرم مولکولی گونه ی k_{rj} گونه ی ام، k_{rj} نماد غلظت مولی گونه ی گام، k_{rj} نرخ پیشرفت واکنش k_{rj} و k_{rj} نرخهای رفت و برگشت واکنش رفت و k_{rj} میباشند. به طور معمول برای محاسبه ی ثابت نرخهای واکنش رفت و برگشت از رابطه آرنیوس استفاده شده است:

$$k_{fj} = A_j T^{\beta_j} \exp(-\frac{E_{a_j}}{RT})$$
 (ف)

$$k_{rj} = \frac{\kappa_{fj}}{\left(\frac{p_a}{RT}\right)^{\sum_{k=1}^{N} \nu_{ij}} \exp\left(\frac{\Delta S_j^0}{R} + \frac{\Delta H_j^0}{RT}\right)} \tag{-8}$$

 A_j در روابط بالا E_{a_j} انرژی فعال سازی واکنش I ام، I ثابت جهانی گازها، I ضریب پیشنمایی آرنیوس، I توان دما، و I فشار میباشند I تغییرات آنتالپی و آنتروپی واکنش I به ترتیب با I و I نشان داده شدهاند که با روابط زیر محاسبه می شوند:

$$\frac{H}{RT} = a_1 + \frac{a_2}{2}T + \frac{a_3}{3}T^2 + \frac{a_4}{4}T^3 + \frac{a_5}{5}T^4 + \frac{a_6}{T}$$
 (9)

$$\frac{S}{R} = a_1 \ln T + a_2 T + \frac{a_3}{2} T^2 + \frac{a_4}{3} T^3 + \frac{a_5}{4} T^4 + a_7 \tag{10}$$

ضرایب a_1 تا a_7 از جداول ترمودینامیکی جنف² بدست میآیند. از آنجایی که محاسبه ی نرخ تولید یا مصرف گونه ها به تمام واکنش ها به طور همزمان انجام می شود، بنابراین یک دستگاه معادلات دیفرانسیل معمولی a_7 غیرخطی در هر گام زمانی حل می شود.

2-2- فرضيات

در کار حاضر تاثیر نیروی وزنی، اثر صورت ^{4} و دوفور ^{5} و همچنین تشعشع در فاز سیال نادیده گرفته شده است. فرض نادیده گرفتن تشعشع سیال در تجزیه و تحلیل سیگل توجیه شده است [16]. او اثبات کرده که برای مقیاسهای طولی تشعشع در حدود یک میلی متر، تشعشع گاز کمتر از یک درصد تشعشع سطح جامد مجاور آن است. از این رو قابل چشم پوشی می باشد. سوخت، هوا و محصولات احتراق به صورت گاز ایده آل در نظر گرفته

3-2- شرایط مرزی

هندسهای که در آن پدیده انتقال حرارت توام بین جریان واکنشی و جامد شبیه سازی می شود در شکل 1 نشان داده شده است. این هندسه یک کانال دوبعدی است که دو جامد غیررسانای موازی با خواص مشابه را شامل می شود. همان طور که در شکل مشخص است داده های تجربی برای سیال در صفحه تقارن و برای جامد در سطح مشترک دو ناحیه اندازه گیری شده است. تاثیر پارامترهای مختلف نیز در این دو خط مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته است.

ابعاد میدان محاسباتی هندسه مورد نظر در جدول 1 آورده شده است. ضرایب صدور و هدایت حرارتی جامد به ترتیب 0.4 و 2.2 W/mK میباشد. شرایط اولیهی حل عددی همان شرایط محیط اطراف یعنی دمای 300 K و فشار Pa 101325 Pa است. مخلوط پروپان و هوا با نسبت همارزی 0.55 از یک سمت کانال وارد می شود. جریان ورودی به کانال با دمای 300 K توزیع یکنواخت برای سرعت و کسر جرمی گونهها با مقادیر مشخص اعمال شده است. در انتهای پایین دست میدان محاسباتی شرط فشار خروجی و گرادیان نرمال صفر برای سرعت، دما و کسر جرمی گونهها تنظیم شده است.

در مرزهای عرضی کانال برای قسمت جامد از شرط عایق حرارتی استفاده شده است. در محفظههای احتراق، اتلاف حرارت از ورودی و خروجی محفظه (تشعشع از سطوح کانال به محیط سرد) و همچنین جابجایی ناشی از جریان ورودی سرد رخ می دهد. در کار حاضر برای در نظر گرفتن این اتلافها کانال از بالادست و پایین دست به اندازه mm 5 توسعه داده شده و به واسطه شرط مرزی از این سطوح جانبی کانال به محیط اطراف انتقال حرارت دارند شرط مرزی برای این ناحیه (L') مطابق رابطه (12) اعمال شده است: $k\frac{\partial T}{\partial n} = \sigma \epsilon (T^4 - T_\infty^4)$

 $rac{\partial n}{\partial n}=\sigma\epsilon(T^4-T_\infty^4)$ در رابطهی بالا arepsilon ضریب صدور جامد و σ ثابت استفان بولتزمن میباشد. در

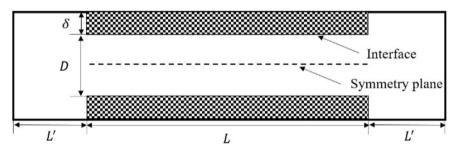

Fig. 1 Schematic of geometry simulation

 $^{\circ}$ شکل $^{\circ}$ طرحوارهای از هندسه شبیهسازی شده

جدول 1 ابعاد هندسی میدان محاسباتی

Table 1 Geometry dimensions of computational domain

Table 1 Geometry dimensions of computational domain		
اندازه (mm)	پارامتر	
20	طول کانال (L)	
0.76	عرض كانال (D)	
0.17	(δ) ضخامت جامد	
5	(L') طول توسعهیافته δ کانال	

¹⁻ Arrhenius expression

²⁻ janaf

³⁻ ODE

⁴⁻ sorret

⁵⁻ Dufour

این هندسه جهت اعمال شرط مرزی سطح مشترک بین جامد و سیال، برای سرعت از شرط عدم لغزش و برای گونهها شرط عدم نفوذ اعمال گردید. بر- اساس روش کوپل در سطح مشترک دو ناحیه شار حرارتی از میدان سیال به دامنه محاسباتی جامد منتقل می شود و دمای دیوار از جامد به سیال برگشت داده می شود تا در سطح مشترک دو ناحیه، شار حرارتی و دما یکسان شوند. شرط مرزی دمایی این سطوح طبق روابط زیر صورت می گیرد:

$$k_{\text{solid}} \frac{\partial T}{\partial n})_{\text{solid}} = k_{\text{fluid}} \frac{\partial T}{\partial n})_{\text{fluid}}$$
 (iii)

$$T_{\text{solid}} = T_{\text{fluid}}$$
 (-13)

در رابطه ی بالا n بردار عمود بر سطح و k ضریب هدایت حرارتی می باشد. سرعت در ورودی و کسر جرمی گونه ها براساس نسبتهمارزی تعیین می شوند. با توجه به اندازه گیری های آزمایشگاهی مین و شین [13]، سرعت ورودی در نسبت همارزی های مختلف داده شده است که در نسبتهمارزی 0.55 سرعت ورودی می تواند 2 تا 8 برابر سرعت سوزش آرام شعله باشد. با توجه به داده های تجربی سرعت ورودی معادل 2 برابر سرعت سوزش آرام شعله در نظر گرفته شده است و در نسبت همارزی 0.55 کسر جرمی گونه های ورودی محاسبه شده اند. برای بدست آوردن سرعت سوزش آرام شعله از نرم افزار تجاری کمکین 1 و حلگر انتشار آزاد سرعت شعله 2 استفاده شد [19].

2-4- شبيهسازي عددي

در کار حاضر برای شبیهسازی مسئله معیار به صورت دو بعدی و به منظور حل عددی معادلات حاکم، کد متن باز اپنفوم ویرایش 2.2.2 توسعه داده شده است. کد متنباز اپنفوم براساس برنامهنویسی شیءگرا ^{3} با استفاده از ^{4} زبان برنامهنویسی ++C نوشته شده است. در این کد از روش حجم محدود زبان برنامهنویسی زبان برنامهنویسی ^{4} با شبکه هممکان⁵ برای گسستهسازی معادلات حاکم، استفاده می شود. به منظور شبیه سازی انتقال حرارت توام برای جریان های واکنشی، روابط مربوط به بخش جامد و شرایط مرزی در فصل مشترک بین جامد و سیال و همچنین انتقال حرارت تشعشعی سطح جامد به حلگر مورد نظر افزوده شد. در این حل عددی از روش کرنگ- نیکلسون ^{6} برای انتگرالگیری زمانی استفاده شده است. برای حل مساله کوپلینگ بین فشار و سرعت آلگوریتم تصحیح فشار $PISO^7$ اعمال گردید. به منظور کاهش نفوذ و پخش عددی از یک روش ${
m TVD}^8$ برای جملههای جابجایی استفاده شده است. این روش در نزدیکی تغییرات شدید روش پادبادسو⁹ و در نواحی هموار تقریب تفاضل مرکزی را اعمال می کند. برای جملههای نفوذی در معادلات بقای مومنتم، انرژی و گونهها هم از تقریب تفاضل مرکزی استفاده شد. گسستهسازی کلیه جملههای زمانی با روش اولر مرتبهی اول و کلیهی میانیابیهای انجام شده به صورت خطی میباشد. مقدار باقی مانده برای همگرایی حل معادلات مقدار 10^{-6} در نظر گرفته شده است.

:-نتایج و بحث

نتایج در دو بخش ارائه میشود. در بخش اول عدم وابستگی به شبکه بررسی و نتایج عددی با دادههای تجربی مقایسه شده است. در بخش دوم برای

9- Upwind

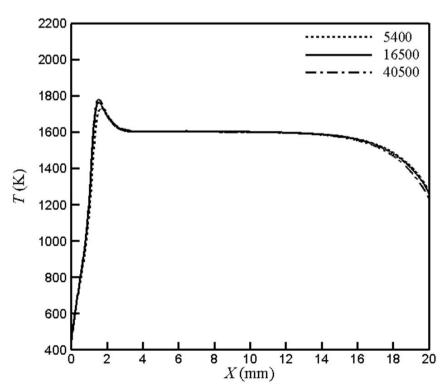
اطمینان از فیزیکی بودن رفتار حلگر در شرایط کارکردی مختلف، مطالعهی یارامتری در مسئله انجام شده است.

1-3- وابستگی حل به شبکه و اعتبارسنجی

برای حل مسئله ابتدا عدم وابستگی حل عددی به شبکهی محاسباتی بررسی شد. 3 شبکه با تعداد سلول 5400، 5400 و 40500 انتخاب و نتایج حل روی هر کدام مقایسه شد. شکل 2 نتایج دما در صفحه تقارن از ابتدا تا انتهای جامد را برای 3 شبکهی متفاوت نشان میدهد. همانطور که مشاهده میشود نتایج دو شبکه با 16200 و 40500 تعداد سلول تفاوت بسیار کمی با هم ندارند و تقریبا روی هم افتادهاند. بنابراین شبکه با تعداد 16200 سلول برای حل عددی انتخاب شده است.

پس از انجام عدم وابستگی حل عددی به شبکه و یافتن شبکهی مناسب، نتایج حل عددی با دادههای تجربی مقایسه شدند. همانطور که در شکلهای 3 و 4 مشاهده می شود تطابق مناسبی بین حل عددی و دادههای آزمایشگاهی وجود دارد، به طوریکه متوسط خطای محاسبه شده 7 درصد می باشد. شکل 3 نمودار دمای گاز سیال در خط مرکزی کانال و شکل 4 نمودار دما در سطح مشترک برحسب طول کانال را نشان می دهد. همانطور که مشاهده می شود، حل عددی دمای سیال و جامد را در اکثر نقاط به خوبی پیش بینی کرده است. نتایج در ناحیه پایین دست شعله با دادههای تجربی کمی فاصله می گیرد که دلیل این اختلاف به خاطر شرط مرزی عایق برای سطح بیرونی جامد است. در حالت آزمایشگاهی، دیواره جامد می تواند با محیط اطراف جامد است. در حالت آزمایشگاهی، دیواره جامد می تواند با محیط اطراف حرارت داشته باشد این در حالی است که در حل عددی هرگونه انتقال حرارت به محیط صفر در نظر گرفته شده است.

همچنین بین نتایج عددی و دادههای تجربی در پیشبینی ماکزیمم دمای شعله اختلاف وجود دارد علت اختلاف بین حل عددی و دادههای تجربی عواملی همچون سینتیک شیمیایی، فرض دو بعدی مشعل و همچنین اصلاحاتی نظیر افزودن طول توسعهیافتگی در هندسه میباشد. به طور کلی سینتیکهای کاهشیافته مثل سینتیک کار حاضر، در پیشبینی مقدار حرارت آزاد شده و دمای آدیاباتیک شعله نسبت به سینتیکهای تفضیلی اختلاف دارند. این اختلاف را می توان در ماکزیمم دمای شعله مشاهده نمود

Fig. 2 Comparison of fluid temperature distribution on symmetry plane with different grid

شکل 2 توزیع دما بر روی صفحه تقارن: مقایسه کار عددی در شبکههای مختلف

¹⁻ Chemkin

²⁻ Flame speed freely propagating

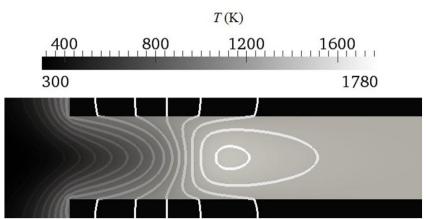
³⁻ Object Oriented

⁴⁻ Finite Volume

⁵⁻ Collocated Grid

⁶⁻ Crank-Nicolson7- Pressure Implicit with Splitting of Operators

⁸⁻ Total Variation Diminishing

Fig. 5 Isothermal contour in equivalence ratio 0.55 and input speed to twice speed of burning

شکل 5 خطوط همدما در نسبتهمارزی 0.55 و سرعت دو برابر سرعت سوزش

طریق مکانیزم جابجایی جامد را گرم می کند. سپس جامد این گرما را از طریق مکانیزم هدایت به بالادست شعله و پایین دست کانال منتقل می کند. گرمای منتقل شده به بالادست از طریق مکانیزم تشعشع و جابجایی به مخلوط سوخت و هوا منتقل می شود. در واقع دیوارهای جامد و جریان واکنشی به صورت یک مبدل حرارتی عمل می کنند، به طوری که هر سه مکانیزم هدایت، جابجایی و تشعشع به طور همزمان رخ می دهد. همان طور که خطوط هم دمای کانتور شکل 5 نشان می شود در جهت عرضی کانال فقط انتقال حرارت به دیوار جامد وجود دارد. نفوذ جرمی گونه ها در این جهت به دلیل چشم پوشی از واکنش های کاتالیستی در سطح مشترک نادیده گرفته شده است. البته این نفوذ در جهت عرضی نسبت به جهت محوری ناچیز می باشد. انتقال حرارت در فاز سیال بدین صورت است که از ورودی تا ناحیه باشد. انتقال حرارت در فاز سیال بدین صورت است که از ورودی تا ناحیه تشکیل شعله (ناحیه پیش گرم) گرادیان دمایی از دیوار به سمت فاز سیال و از ناحیه واکنش تا انتهای کانال بالعکس می باشد.

سرعت سوزش شعله متاثر از پیشگرم شدن مخلوط و همچنین اتلاف حرارتی توسط مکانیزمهای هدایت و جابجایی از ناحیه واکنش میباشد. براساس تئوری شعلههای پیشمخلوط آرام، سرعت سوزش با افزایش دمای پیشمخلوط، زیاد میشود با توجه به فیزیک مسئله کار مذبور این عمل از طریق انتقال حرارت جامد به بالادست شعله انجام میشود.

2-3- مطالعه پارامتری

هدف از مطالعه پارامتری در این کار بررسی پدیدههای فیزیکی در کارکرد مسئله و اطمینان از رفتار حلگر میباشد. مطالعه پارامتری شامل تغییر نسبت همارزی، طول جامد کانال، ضخامت جامد و سرعت ورودی میباشد که به توضیح هرکدام از موارد اشاره شده پرداخته میشود.

1-2-3 تاثیر نسبت همارزی بر توزیع دما

یکی از پارامترهای مورد بررسی تغییر در نسبت همارزی و تاثیر آن بر توضیح دما میباشد. با سرعت ورودی ثابت بـرای نسـبت هـمارزیهـای 0.50، 0.50، 0.55 و 0.85 و 0.85 تغییر در محل تشکیل شعله، مـاکزیمم دمـای گـاز و مـاکزیمم دمای جامد بررسی شد. محل تشکیل شعله به صورت ناحیه آزاد شدن گرمای دمای جامد بررسی شد. محل تشکیل شعله به مصانطور که در کانتورهای شکل 0.85 مشاهده میشود محل تشکیل شعله بـا افـزایش نسـبت هـمارزی بـه سـمت ورودی کانال (بالادست) حرکت میکند. با افزایش نسبت هـمارزی و نزدیـک شدن به حالت استوکیومتریک گرمای بیشتری در سـیال آزاد مـیشـود و در نتیجه دمای جامد نیز افزایش یافته و گرمای بیشتری را میتواند به بالادست انتقال دهد. از این رو به یک ناحیه پیش گرم کوچکتری به منظور بالا بردن

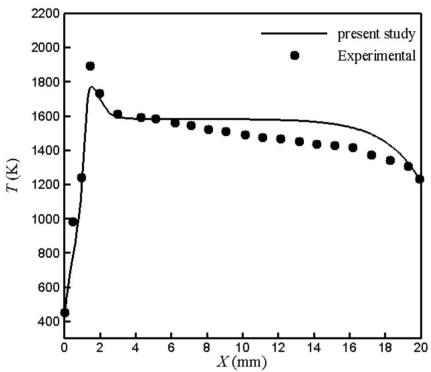
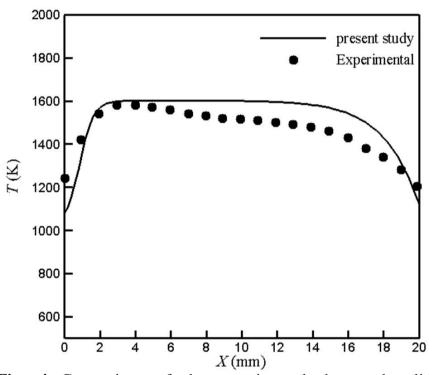

Fig. 3 Comparison of the experimental data and Fluid temperature distribution on symmetry plane

شکل 3 توزیع دمای سیال بر روی صفحه تقارن: مقایسه حل عددی با نتایج تجربی

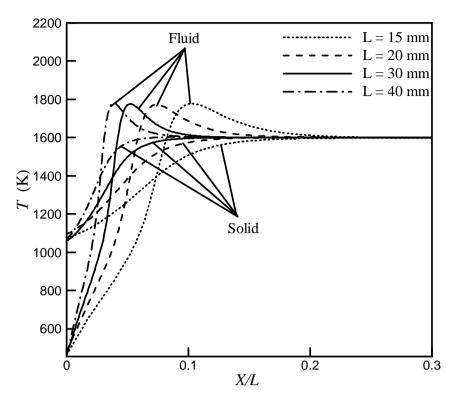
Fig. 4 Comparison of the experimental data and solid temperature distribution on interface

شکل 4 توزیع دما بر روی سطح مشترک: مقایسه نتایج عددی با دادههای تجربی جهت صحتسنجی

که در دادههای تجربی این مقدار K و در حل عددی 1780 K میباشد این نوع از سینتیکها به جهت پیشبینی درست از رفتار شعله و همچنین پایین بودن هزینه محاسباتی برای شبیهسازی عددی بسیار مناسب میباشند. لذا در بیشتر مسائل احتراقی که از این نوع سینتیکها استفاده میشود.

کوپل بودن تمامی مکانیزمهای انتقال حرارت اعم از هدایت، جابجایی و تشعشع و فرآیند واکنشی در سیال از مشخصههای اصلی این هندسه است. در کانتور شکل 5 توزیع دما همراه با خطوط همدما در مقطعی از کانال دو بعدی نشان داده شده است.

همانطور که مشاهده می شود علیرغم عرض کم کانال، خطوط همدما به صورت خمیده هستند که این نشان دهنده ی تاثیر انتقال حرارت توام بر تشکیل شعله می باشد. ضخامت ناحیه واکنشی در راستای طول کانال حدود 2 تا 2.5 میلی متر است. در این ناحیه سوخت به طور کامل مصرف می شود. فرآیند انتقال حرارت بدین صورت است که ابتدا گاز در ناحیه واکنش از

Fig. 7 Comparison of the fluid and solid temperatures in different lengths of wall

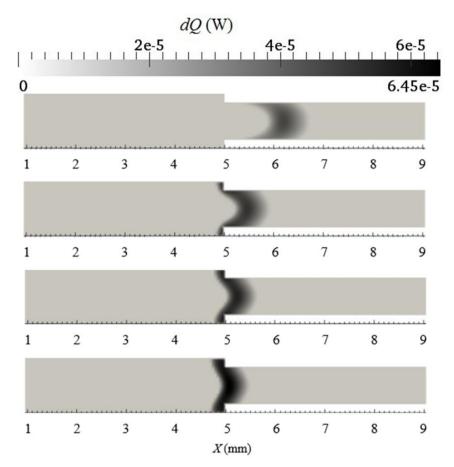
شکل 7 مقایسه نمودار دماهای سیال و جامد در طولهای مختلف دیوار محفظه

انتقال حرارت تشعشعی به محیط سرد می کاهد. از اینرو دیوارهای جامد می توانند حرارت بیشتری را به بالادست شعله منتقل کنند. این افزایش دمای جامد را می توان در نمودار شکل 7 مشاهده نمود.

همانطور که مشاهده می شود، محل ماکزیمم دما شعله با افزایش طول جامد به سمت ورودی کانال حرکت می کند. دلیل این امر را می توان از نمودار دمایی جامد دریافت، که با افزایش طول جامد میزان انتقال حرارت هدایتی در آن زیاد می شود و در نتیجه گرمای بیشتری را می تواند به ناحیه بالادست شعله منتقل نماید. با گرمتر شدن جامد سرعت سوزش افزایش می یابد و شعله را عقبتر می کشاند. با توجه به شرایط ورودی، اگر طول جامد از 15 mm کمتر باشد شعله خاموش می شود. به دلیل کاهش سطح مشترک بین سیال و جامد، انتقال حرارات جابجایی کم شده و در نتیجه دمای جامد کاهش می یابد و نمی تواند حرارت لازم را به بالادست شعله منتقل کند.

3-2-3 تاثیر سرعت ورودی بر توزیع دما

در شکل 8 نمودار دمای سیال در امتداد طول کانال (صفحه تقارن) در سرعتهای ورودی مختلف نشان داده شده است. همانطور که گفته شد، بر اساس نتایج تجربی سرعت ورودی در نسبت همارزی 0.55 برای پایدار بودن شعله، می تواند دو تا سه برابر سرعت سوزش باشد. در حل عددی حاضر تغییرات سرعت ورودی به ترتیب 1.2، 1.8، 2.4 و 3 برابر سرعت سوزش در نظر گرفته شده است. همانطور که مشاهده می شود با افزایش سرعت ورودی، محل ماکزیمم دمای شعله به سمت خروجی کانال حرکت می کند. این در سرعت ورودی، سرعت ورودی، انتقال حرارت جابجایی افزایش می باید و محل ماکزیمم دمای سیاد نیز افزایش می باید و محل ماکزیمم دمای با منتقل شدن محل ماکزیمم دمای شعله به پایین دست جریان، طول ناحیه با منتقل شدن محل ماکزیمم دمای شعله به پایین دست جریان، طول ناحیه پیش گرم افزایش می باید. با این افزایش طول جریان فرصت بیشتری برای پیش گرم افزایش می باید. در نتیجه جریان گرمای بیشتری را جذب می کند و پیش گرم شدن دارد. در نتیجه جریان گرمای بیشتری را جذب می کند و بالاتری خواهد شد.

Fig. 6 Comparing the contours of the flame at constant input speed and ratio of different equivalence ratio

شکل 6 مقایسه کانتورهای محل تشکیل شعله در سرعت ورودی ثابت و نسبت همارزیهای متفاوت. (به ترتیب از بالا به پایین: 0.55، 0.65، 0.65 و 0.85)

دمای گاز برای انجام احتراق نیاز میباشد. در واقع طول ناحیه پیشگرم با افزایش نسبت همارزی کاهش مییابد. تغییرات دمایی در نسبتهمارزیهای متفاوت را میتوان در جدول 2 مشاهده نمود.

مقدار انتقال حرارت تشعشعی به محیط سرد از ورودی کانال تا ناحیه بالادست شعله با افزایش نسبت همارزی کاهش می یابد. با کاهش این اتلاف حرارتی از ناحیه واکنش به محیط سرد، مقدار گرمای انتقالی به دیوارهای جامد زیاد می شود. با افزایش دمای جامد، میزان انتقال حرارت جابجایی به ناحیه پیش گرم نیز افزایش می یابد که این عاملی برای افزایش سرعت سوزش و همچنین دمای ماکزیمم شعله نیز است.

2-2-3 تاثير طول جامد بر توزيع دما

در شکل 7 نمودار تغییرات دما در سطح مشترک و در صفحه تقارن کانال، در طولهای مختلف جامد دیده میشود. این نتایج در نسبت همارزی 0.55 و سرعت ورودی معادل 2 برابر سرعت سوزش است. روند تغییرات بدین صورت است که با افزایش طول جامد ماکزیمم دمای شعله نیز افزایش مییابد. با افزایش طول کانال اصلی، سطح مشترک بین سیال و جامد افزایش میابد و این افزایش سطح باعث افزایش حرارت جابجایی بیشتری به جامد میشود. در واقع با افزایش طول مقدار گرمای بیشتری به جامد داده میشود و از میزان

جدول 2 تغییرات نسبتهمارزی در سرعت ورودی ثابت و تاثیر آن بر پارامترهای احتراق

Table 2 equivalence ratio of changes in input speed fixed and its impact on combustion parameters

دمای ماکزیمم جامد (K)	دمای ماکزیمم گاز (K)	محل تشكيل شعله(mm)	نسبتهمارزی
1601	1778	6.38	0.55
1779	1867	5.50	0.65
1941	2004	5.31	0.75
2064	2110	5.15	0.85

4-نتيجه گيري

در کار حاضر به شبیهسازی احتراق پیشآمیخته مخلوط پرورپان و هوا با نسبت همارزی 0.55 در یک کانال در ابعاد میکرو (به طول mm و عرض 1.1 mm) پرداخته شد. هدف از این کار بررسی انتقال حرارت توام بین یک جریان واکنشی و دیوارههای جامد میباشد. با توجه به مطابقت خوب نتایج عددی در مقایسه با دادههای تجربی، می توان نتیجه گرفت که مدل ارائه شده و فرضیات آن برای شبیهسازی این مسئله مناسب میباشند و حلگر ایجاد شده در شرایط مختلف ورودی سیال و ابعاد هندسه کارآمد است. همچنین نتایج بدست آمده نشان میدهند که تغییر ابعاد و خواص جامد میتواند بر ماکزیمم دمای شعله و همچنین محل تشکیل آن تاثیر گذار باشد. به طوریکه با افزایش طول جامد و یا ضخامت آن، دمای جامد زیاد شده و محل تشکیل شعله به سمت ورودی کانال حرکت میکند. از طرف دیگر، تغییر در پارامترهای ورودی جریان واکنشی نیز میتواند بر میزان انتقال حرارت هدایتی در جامد و جابجایی در سیال، به طور همزمان موثر باشد. با بررسی نتایج بدست آمده می توان استنباط کرد که محل تشکیل شعله، توزیع دما در سیال و جامد در اثر برهم کنش فرآیندهای جابجایی، هدایت، تشعشع و آزاد شدن انرژی شیمیایی تعیین میشود و تغییر در پارامترهای مختلف میتواند بر هر یک از فرآیندهای اشاره شده و در نتیجه بر توزیع دما تاثیر گذار باشد.

5-فهرست علائم

ضرایب مربوط به جدول جنف $a_1 - a_7$ $(cm^3mol^{-1}s^{-1})$ ضریب پیشنمایی آرنیوس عرض كانال (mm) انرژی حاصل از احتراق (W) انرژی فعالسازی (Jmol⁻¹) آنتالیی (m²s⁻²) (m^2s^{-2}) آنتالیی محسوس $(Wm^{-1}K^{-1})$ ضریب هدایت حرارتی $(m^3 \text{gmol}^{-1} \text{s}^{-1})$ نرخ واکنش طول كانال (mm) طول توسعه یافته ی کانال (mm) تعداد واكنشها جرم مولكولي (kgmol⁻¹) بردار نرمال صفحه تعداد گونهها فشار (kgm⁻¹s⁻²) ثابت جهانی گازها (JK-1mol-1) نرخ پیشرفت واکنش (kghr⁻¹) آنتروپی (kJ.kg⁻¹K' دما (K) (ms⁻¹) سرعت *u* بردار سرعت نفوذی (ms⁻¹) غلظت مولی گونهها (molm⁻³) Y کسر جرمی گونهها

علائم يوناني

 (m^2s^{-1}) ضریب نفوذ حرارتی مولکولی توان دما eta

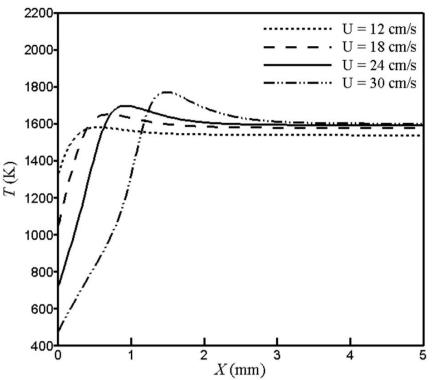

Fig. 8 Comparison of fluid temperature in symmetry plane in equivalence ratio 0.55 and with different input speeds

شکل 8 مقایسه دمای سیال در صفحه تقارن در نسبت همارزی 0.55 و با سرعتهای ورودى متفاوت

3-2-4- تاثير ضخامت جامد بر توزيع دما

پارامتر مورد بررسی دیگر، تغییر ضخامت جامد و تاثیر آن بر میزان انتقال حرارت و مکان شعله می باشد. همانطور که نمودار شکل 9 نشان می دهد محل ماکزیمم دمای شعله با افزایش ضخامت جامد به سمت ورودی کانال حرکت می کند. این در حالی است که میزان دمای جامد با افزایش ضخامت جامد بیشتر میشود. با افزایش ضخامت، دیواره میتواند مقدار انرژی بیشتری را در خود ذخیره کند و به بیان دیگر انتقال حرارت بین جامد و سیال بیشتر می-شود. از اینرو دمای جامد نیز زیاد میشود. با افزایش مقدار انرژی ذخیره شده، جامد حرارت بیشتری را به بالادست شعله منتقل می کند و این افزایش انتقال حرارت باعث میشود که مخلوط سوخت و هوا زودتر به دمای احتراق برسند و شعله در ناحیه نزدیک به ورودی تشکیل شود.

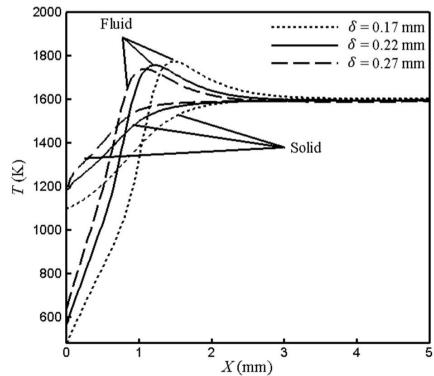

Fig. 9 Comparison of the fluid and solid temperatures the different thickness solid

 $\mathbf{m}$ $\mathbf{v}$ مقایسه نمودار دماهای سیال و جامد در ضخامتهای متفاوت جامد

- [5] G. J. Heynderickx, G. G. Cornelis, G. F. Froment, Circumferential tube skin temperature profiles in thermal cracking coils, *American Institute of Chemical Engineers Journal*, Vol. 38, No. 12, pp. 1905–1912, 1992.
- [6] Z. Xianfeng, Y. Yuanyi, W. Guoqing, Z. Lijun, L. Yi, Estimating the operation status of steam cracking furnace using numerical simulation with combustion models, *China Petrochemical Process Petrochemical Technology*, Vol. 14, No. 4, pp. 52–63, 2012.
- [7] D. Panara, B. E. Noll, A coupled solver for the solution of the unsteady conjugate heat transfer problem, *International Conference on Computational Methods for Coupled Problems Science and Engineering*, Philadelphia: Taylor & Francis, Vol. 2, pp. 23-40, 2007.
- [8] H. K. Versteeg, W. Malalasekera, *An introduction to computational fluid dynamics*, First Edittion. pp. 230-250, London: pearson, 1995.
- [9] C.P. Yeh, C.K. Hoew, R. J. Yang, Conjugate heat transfer analysis of copper staves and sensor bars in a blast furnace for various refractory lining thickness, *Heat Mass Transfer*, Vol. 39, No. 1, pp. 58–65, 2012.
- [10] F. Duchaine, S. Mendez, F. Nicoud, A. Corpron, V. Moureau, T. Poinsot, Conjugate heat transfer with large eddy simulation for gas turbine components, *Comptes Rendus Mecanique*, Vol. 7, No. 6–7, pp. 550–561, 2009.
- [11] D. Kin, H. Din, Laminar premixed flame stabilized inside a honeycomb ceramic, *International Journal of Heat and Mass Transfer*, Vol. 34, No. 2. pp. 341–356, 1991.
- [12] A. T. Oyelami, S. B. Adejuyigbe, M. A. Waheed, Performance evaluation of recuperative heat exchanger in rotary furnace, Vol. 3, No. 2, pp. 0–6, 2012.
- [13] D. K. Min, H. D. Shin, Laminar premixed flame stabilized inside a honeycomb ceramic, *International Journal of Heat and Mass Transfer*, Vol. 34, No. 2. pp. 341–356, 1991.
- [14] T. Poinsot, D. Veynate, *Theoretical and numerical combustion*, Second Edition, pp. 487-510, Philadelphia, U.S.A, 2005.
- [15] S. R. Turns, *An introduction to combustion concepts and application*, Chapter. 6, Second Edition, pp. 221-300, New York: McGraw-Hill, 2000.
- [16] R. Siegel, S. Howell, *Thermal radiation heat transfer*, Third Edition, pp. 160-184, Washington, 1992.
- [17] K. Yamaoka, I. Tsuji, Dynamic of stretched flames, *Twentieth Symposium International on Combustion institute*, Vol. 22, No. 1, pp. 1381-1402, 1984.
- [18] C. L. Hackert, J. L. Ellzey, O. A. Ezekoye, Combustion and heat transfer in model two-dimensional porous burners, *Combustion and Flame*, Vol. 116, No. 1–2, pp. 177–191, 1999.
- [19] *Reaction Designer*, Accessed on 18 January 2015; http://www.reactiondesign.com/products/chemkin/chemkin-2.

```
\delta ضخامت جامد (mm) منخامت
                        \epsilon ضریب صدور تشعشعی
                   (kgm^{-1}s^{-1}) لزجت دینامیکی \mu
                         ضریب استوکیومتری
                 (kgm^{-3}) انرخ متوسط گونه k
نرخ متوسط گرمای حاصل از احتراق (kgm<sup>-2</sup>s<sup>-3</sup>)
                               چگالی (kgm<sup>-3</sup>)
                            مربوط به نوع گونه
             (Js^{-1}m^{-2}K^{-4}) ثابت استفان بولتزمن
                                                     بالانويسها
                      مربوط به واكنشدهندها
                          مربوط به محصولات
                                                     زيرنويسها
                        مربوط به واکنش رفت
                                     Fluid فاز سيال
                          مربوط به واکنش j
                            مربوط به گونه k
                      مربوط به واکنش برگشت
                                                Solid
                                     فا; حامد
```

6-مراجع

- [1] S. Olusunle, A. Oyelami, Computational modeling of temperature distribution of streams in recuperative heat exchanger, *Engineering Materials Development Institute*, Vol. 5, No. 8, pp. 164–169, 2014.
- [2] I. Timoshpol, L. German, Mathematical simulation of conjugate heat exchange in heating furnaces with a moving bottom, *Engineering Physics and Thermophysics*, Vol. 79, No. 3, pp. 3–11, 2006.
- [3] H. Liu, S. Dong, B. W. Li, Parametric investigations of premixed methane-air combustion in two-section porous media by numerical simulation, *Fuel*, Vol. 89, No. 7, pp. 1736–1742, 2010.
- [4] A. Alipoor, K. Mazaheri, A. Shamouni, Dynamics of lean hydrogen/air flame regimes in micro scale combustion, *Modares Mechanical Engineering*, Vol. 14, No. 3, pp. 94–102, 2014. (in Persian فارسی)